

El vincle

S'acosta l'hora de "la decisió fonamental", segons l'eufemisme que fa servir la secretària d'estat nord-americana, Madeleine Albright, quan amenaça amb l'ordre presidencial de bombardejar l'Iraq. Clinton podria donar-la aquesta mateixa setmana, des que el secretari de Defensa, William Cohen, haurà tornat d'una ronda pels països del Golf Pèrsic, on provarà de pactar els preparatius militars.

No és possible de saber exactament què passarà. En l'últim precedent, el novembre passat, la crisi es va tancar, en fals, per la via diplomàtica, però Saddam va obtenir concessions i ara podria tenir interès a llançar un nou desafiament. Les intencions de Bagdad xoquen frontalment amb els interessos de Washington, que voldria refer la coalició antiiraquiana del 1990 i recuperar l'autoritat perduda a l'Orient Mitjà amb un cop de força.

Passi què passi, els Estats Units no aconseguiran cap dels dos objectius, perquè el crèdit de confiança que els van donar els països àrabs durant la Guerra del Golf Pèrsic s'ha esgotat. Albright se n'hauria d'haver adonat en la ronda que ha fet per la regió. Tret de Kuwait, víctima de la

invasió iraquiana del 1990, cap país àrab no dona suport a una eventual operació militar. El primer aliat dels Estats Units, l'Aràbia Saudita, on hi ha prop d'un terç dels avions nord-americans desplegats, fins i tot sembla que podria negar-los l'ús de les seves bases.

En primer lloc les capitals àrabs no veuen motiu suficient per a l'atac —i val a dir que la resta del món, excepte Londres, tampoc—. L'Iraq està arruïnat, amb una població molt castigada. No ha agredit militarment cap tercer país, com fa set anys, i l'afer de les inspeccions dels palaus presidencials els sembla una excusa, sobretot quan calculen que Saddam només disposa, com a molt, de deu a vint míssils imprecisos d'abast mitjà, i d'una xifra encara inferior de caps bacteriològics per a armar-los. És probable que, a més, no tinguin llançadores suficients per a disparar. Amb aquesta realitat

prèvia sobre la taula, hi ha un altre factor encara més important que pesa com una amenaça sobre els governs àrabs: la falta de confiança en els Estats Units, incapaços de complir la promesa més preciosa, feta mentre s'organitzava la coalició antiiraquiana. Washington no ha aconseguit una solució justa en la qüestió palestina i, ara més que mai des del 1991, podria esclatar un conflicte armat entre israelians i palestins.

Indicis no en falten. *Ha'aretz*, el diari israelià més ben informat sobre els territoris palestins autònoms, informava fa dues setmanes que l'Autoritat Palestina construeix búnquers i que fabrica i emmagatzema armes —sobretot mines i granades antitanc— per plantar cara a una possible reocupació israeliana i guanyar temps mentre la diplomàcia internacional atura Israel. En aquest estat de màxima tensió en el conflicte central, pels governs i el poble àrabs, difícilment ningú s'arriscarà a tancar files amb els Estats Units, que són el principal aliat d'Israel.

A les cancelleries àrabs, els fa pànic que Saddam aconseguixi, finalment, allò que li fou negat llavors de la invasió de Kuwait: vincular els seus interessos amb la qüestió palestina. El president iraquità, en cas d'atac, podria disparar algun míssil contra Israel de la mateixa manera que n'hi va

llançar trenta-nou ara farà set anys. Israel aleshores va acatar la voluntat dels Estats Units, i no hi va respondre, però ara l'administració nord-americana és menys sòlida que no la del tàndem Bush-Baker i, sobretot, el govern israelià és més volàtil i amenaça amb un contraatac.

No cal explicar la situació que sorgiria als territoris palestins on ja han començat a aparèixer retrats de Saddam, i el contagi entre l'opinió pública àrab, que difícilment entendria què fan els seus governs en el mateix bàndol del primer ministre israelià, Binyamín Netanyahu, contra un país "germà".

Washington té al davant una decisió no gens fàcil. Pot intentar de donar un cop ràpid a Saddam amb l'esperança, sempre frustrada, de fer-lo caure. Però, si fracassa, haurà arribat el torn del president iraquità, tan implacable fins ara com imprevisible. ■

JOAN ROURA

“Als països àrabs, els fa pànic que Saddam Hussein pugui arribar a vincular els seus interessos amb la qüestió palestina, si Washington ataca en plena crisi del procés de pau.”